

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 756. An & qualiter rumpatur testamentum per petitionem & receptionem illius à iudice velex actis, penes quæ depositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

3. Secundò valet revocatio prioris testamenti (intellige facti inter extraneos) etiam si priori inserta clausula derogatoria; nimirum quòd nolit illud revocare; vel, si revocaret, non valeret revocatio. Idem est, ut etiam si certum modum testator in priore testamento præscripserit servandum, is tamen in posteriore non servaretur, adhuc rumpere- tur prius. *L. 6. §. 2. ff. de jur. cod. Lauterb. l. c. citans Carpz. p. 3. c. §. d. 19.*

4. Tertio, etiam si testamentum posterius non fortiaur effectum, puta, quia hæres in eo institutus non adiit hereditatem, vel conditio de futuro, sub qua hæres institutus defecit, ut habet clarus textus. *§. 2. Inst. quib. mod. testam. infirmet. Lauterb. l. c. ubi verò in priore defecit conditio de præterito vel futuro, dici non potest rumpi per posterius; quia jam initio fuit invalidum.*

5. Quarto rumpitur per posterius, etiam si in hoc hæres institutus non ex alie, sed in re certa. *Lauterb. l. c. juxta expressum textum. §. 3. Inst. quib. mod. testa. infirm.*

6. Quintò, sive testamentum utrumque sit ejusdem generis, sive diversi; ita ut rumpatur prius scriptum per secundum nuncupativum & contra. *Novell. 107. c. 2. §. 2. Inst. quib. mod. Valsq. de success. resol. §. 1. num. 28. Stru. l. c. lit. u.* Item si prius sit factum publicè seu coram Principe, etiam Imperatore ejusque autoritate confirmatum; vel etiam ad acta, & posterius privatim. *Covar. ad rubr. de testam. p. 2. num. 2. & seq. Clar. §. testam. q. 94. num. 2. cum Baldo, ut ait communiter recepto. in L. omnium. c. de testam. num. 3. Carpz. p. 3. c. §. d. 42. Reiffenst. h. t. num. 759.* Vel etiam prius sit magis solenne præ secundo, v. g. factum ad pias causas coram septem testibus præ factò ad pias causas coram duobus testibus; quia major talis solennitas habet se per accidens ad tale testamentum. *Lugo. l. c. d. 24. num. 26.* Idem est si prius sit aliter privilegiatum, & hinc carens aliquibus solennitatibus ad non privilegiatum requisitis. v. g. ad pias causas, tempore pestis, factum à rustico, milite, & posterius solenne seu adhibitis omnibus solennitatibus ordinariis, & contra, ita ut unum per aliud rumpatur. ita habet juri conformior & usu recepta, quam tenent *Salicet. in L. sancimus. c. h. t. num. 3. Covar. Mantu. LL. cit. Harpr. ad §. 2. Inst. quib. mod. ex ea ratione, quòd, ut prius testamentum per posterius revocetur & rumpatur, plus non requiritur, quam ut posterius jure seu ritè & legitime factum, hoc est, adhibitis omnibus solennitatibus à jure requisitis ad tale testamentum, quale est etiam testamentum ad pias causas vel tempore pestis factum.*

7. Resp. Tertio; ut igitur prius rumpatur per posterius, requiruntur sequentia. Primo, ut hoc sit jure perfectum, hoc est, tam ratione voluntatis, quam ratione solennitatum; ita ut, si testator totam suam voluntatem non declaraverit, vel liberam voluntatem non habuerit in posteriore testamento conficiendo, prius per hoc nullatenus rumpatur; ita ut in ordine ad hanc rruptionem neque clausula codicillaris, neque ulla juris ratio hunc effectum supplere possit. *Gratian. dscept. forens. Tom. 4. c. 659. num. 8. Lauterb. l. c. §. 3.* Idem est, seu nullatenus rumpitur, si in secundo aliqua solennitates omittat ad illud requisitæ, qualiter quia dici non possunt solennitates ad testamentum ad pias causas, militare ceteraque privilegiata testamenta requisitæ, etsi careant solennitatibus ad alia requisitis, dici quoque non poterunt in genere suo imper-

fecta, adeoque per illa non rumpi testamentum prius dicendum non est. Quamvis etiam quandoque prius conservetur posteriore ritè confecto. v. g. jure fideicommissi, si in posteriore prius expresse approbatum sit, vel clausulam fideicommissariam contineat de hereditate hæredibus scriptis in priore restituenda, tunc enim in secundo testamento scriptus hæres rebus sibi datis, aut deducta quartâ contentus esse debet. pro quo *Lauterb. §. 24. citat. §. 3. Inst. quib. mod. l. 29. ff. ad SC. Trebell.* Reviviscere quoque prius & sustineri jure prætorio ex æquitate, scriptisque in eo hæredibus concedi bonorum possessionem, si testator in favorem prioris cancellaverit posterius, ait Idem citata pro hoc *L. penult. §. 2. ff. de bonor. poss. sec. tab.* Fallit de cætero regula; quod per posterius imperfectum non rumpatur prius, in sequente casu: dum in priore perfecto instituti hæres, quia enim instituto succedere non poterant, & in secundo imperfecto (modò tale non sit ratione voluntatis, sed solum ratione solennitatis, adhibitiq; quinque testes) ij instituti, qui aliàs ab intestato successissent. tunc enim dispositio illa secundi testamenti valet, & in eo hæres scripti, non quidem ex testamento, sed quasi ad intestati hominis successionem veniunt singulari Juris dispositione, non attentata in hoc casu firmitate testamenti, sed ex mutatione voluntatis propter affectum cognatorum præ extraneis. per *L. 21. §. 1. c. de testam. de Lugo. l. c. num. 57. Lauterb. l. c. §. 23. Struv. in ff. de injust. rup. th. 41. Muller ibid. cum citatis à se Barry. de success. l. 1. tit. 2. num. 11. Thesau. L. 1. q. 56. item Clarus. l. c. q. 7. num. 1. qui tamen num. 2. cum Bald. & Alex. addit, id non procedere, si in secundo testamento aliquis ex filiis testatoris sit præteritus. Quin & de Lugo. l. c. cum Molin. ait, hæc omnia procedere in foro externo, in foro verò interno juxta probabilem ultimam voluntatem testatoris etiam absque dicta solennitate validam esse ei que standum, quodcumque de ea constat.*

8. Secundò requiritur, ut mutatio voluntatis non fiat ex errore de morte hæredis instituti in priore testamento. Si enim testator ex incerto rumore audivisset illum mortuum, ideòque mutaverit voluntatem: hac causa non subsistente, non valebit secundum testamentum; cum causa finalis falsa vitiet actum per §. 1. *Inst. de legat.* atque ita hæres in priore institutus, si adhuc vivat, potest petere hereditatem per *L. ult. de hæred. inst.* ita *Gomes. Tom. 1. var. resol. c. 5. num. 24. Valsq. de success. resol. §. 20. n. 14. Barry. de success. L. 10. tit. 1. n. 13. Struv. l. c. th. 40. lit. u. Muller. ibid.*

Quest. 756. An & qualiter rumpatur testamentum per petitionem & receptionem illius à iudice vel ex actis penes quos depositum?

R Esp. Cum probabiliore, quam cum Berlich. p. 3. concl. 4. num. 46. & seq. tenet Muller. l. c. th. 42. tit. y. item Lauterb. §. 15. cum Besold. vol. 4. cons. 1. Carpz. p. 3. c. §. d. 30. testamentum tale judiciale à testatore ex actis vel ex judicio receptum, si integrum & salvum apud testatorem inveniatur, valet, & per hujusmodi receptionem revocatum non est; cum nullibi in Jure ad hujus testamenti valorem requiratur, ut illud in judicio deponatur, aut ibi depositum relinquatur. quin &, si testator illud annullandi animo recepisset, quamdiu id non probatur, præsumendum pro illius valore; cum semper in

dubio pro testamento, & non contra illud præsumendum & judicandum, ut Zasius. *vol. 1. concl. 12. num. 33.* quæ præsumptio adhuc videtur subsistere, et si probaretur vel constaret ex animo annullandi illud ab illo receptum, si integrum post mortem illius reperitur, nullo alio testamento supposito; quia rectè præsumitur istum animum iterum mutatum; cum fortior sit præsumptio ex testamento integro ad mortem usque asservato desumpta, quam voluntatis prima mutata. ut Muller. *l. c.* si verò tempore mortis reperitur incisum vel cancellatum, præsumitur mutatum, non ex dicta receptione, sed ex dicta incisione. Nihilominus tamen etiam hæres ab intestato in casu integrè reperi- ti testamenti, volens mutationem voluntatis probare audiendus Lauterb. *l. c.*

Quest. 757. An & qualiter testamen- tum factum ante ingressum religionis per illum ingressum rumpatur?

Resp. testamentum ante ingressum religionis sive intuitu religionis ingrediendæ sive nihil de ea ingredienda cogitando: vel post ingressum quidem, sed ante professionem tempore novitiatus factum non rumpitur, neque per simplicem illum ingressum seu assumptionem habitus, neque per sublecutam professionem rumpitur, sed validum perseverat. quin & ut Clarus per talem professionem iures assumit non aliter ac si proficiens naturaliter mortuus fuisset. Et ita quidem, ut, si testator professus in religione omnis domini etiam in communi incapace, hereditas statim transeat ad hæreses in testamento institutos; si verò in religione bonorum temporalium capace professus, ea interim seu monasterium (nisi ipsum institutum hæres) bonis illis frui possit usque ad mortem professi testatoris, & eâ secutâ transeat ad hæreses institutos. ita Abb. *in c. presentia. de probat. num. 52.* Covar. *de testam. c. 2. num. 7. & seq. Zoës. eod. num. 15.* Clar. *l. c. & num. 5.* Laym. *l. 3. tr. 5. c. 2. num. 3.* Sanch. *de matrim. l. 6. d. 17. num. 29.* Molin. *d. 140. num. 4.* quos citat & sequitur Reiffenst. *h. t. num. 364.* cum communiore contra quosdam apud eundem, quorum aliqui volunt, testamentum per professionem totaliter invalidari; alii, si illud factum tempore novitiatus, vel facta resolutione ingrediendi religionem, alii, valere in omni casu, modo monasterio titulo institutionis relinquatur legitima. Verùm ratio in contrarium communis est, sive testator aliquid, sive nihil cogitaverit de religione ingredienda; sive aliquid, sive nihil reliquerit: nimirum, quòd jura in omnibus his casibus relinquunt testatori liberam facultatem testandi pro libitu juxta dicta supra, ubi quinam testari possint; hæc autem facultas frustranea foret, si in aliquo horum casuum per professionem rumpetur testamentum.

Quest. 758. An & qualiter testamen- tum rumpatur seu reddatur nullum cancellatione, deletione, incisione, laceratione similive modo.

Resp. si hæc fiant in testamento condito in scriptis consultò ab ipso testatore vel ejus jussu, testamentum totum rumpitur, vel in parte, pro ut hæc contingunt in certa ejus parte, est communis omnium, & constat ex *l. 1. § 2. ff. de his qua in testam. delent. l. 1. § 8. ff. si ab. testam. junct. a. l. penult.*

c. b. t. ubi specialiter de incisione lini vel signaculorum eorumque ablatione, ratio horum est, quòd per tales actiones sufficienter voluntas testatoris mutata significetur, in dubio verò, cancellationem factam in ipsa confectione, & ante consummationem, præsumi docet Farinac. *in crimin. q. 153. num. 39.* & alii apud Muller. *l. c. lit. d.* ac propterea non obest, de quo vide eundem *lit. a.* Est autem cancellatio in præsentem nihil aliud, quam deducto calamo per medium scripturæ in modum crucis, sicque transversis cancellatim inductis lineis facta deletio. Fagn. *prax. crimin. p. 2. q. 153. num. 30.* Calvin. *in lexico. Jur. v. Cancellare.* Inductio verò (quæ etiam à Cujac. *in L. pr. in fine ff. que in testam. delent.* & aliis vocatur perductio) et si secundum Gl. *ad l. 7. ff. de hered. petiti.* De Passerib. *de scriptur. privat. l. 1. q. princip. 6. du. 2. num. 2.* & aliis dicatur, quæ absque cancellatione per medias literas calamo ducitur; idem quandoque tamen significant inducere & perducere, quòd cancellare per *l. 2. ff. de his qua in testam. delent.* Cujac. *ibidem.* Idem est de deletione, et si delere propriè significet, maculis quibusdam, quas lituras dicimus, superinductis scripturam corrumpere. Cujac. *l. c.* idem de circumductione, et si alias propriè circumducere hic significet, extra literas in circuitu chartæ lineas describere. de Passerib. *l. c.* quin & omnes hos modos corrumpendi scripturas sub nomine cancellationis comprehendi, habereque eundem effectum, tradunt Mascard. *de prob. concl. 256. num. 3.* de Passerib. *l. c. num. 3.* Lauterb. *de cancell. th. 3.* apud Muller. *l. c. th. 42. lit. b.*

2. Dicitur primò: *in testamento condito in scriptis*: pro ut nimirum distinguitur à testamento nuncupatorio redacto in scriptum. quamvis & in hoc, si testator sponte & consultò scripturam illam cancellat, inducat &c. non possit non videri id eo animo fecisse, ne scriptura illa seu instrumentum & in eo descripta valeant & subsistant, ut tradunt Castrensi. *ad L. ult. ff. de his qua in testam. del. num. 4.* Bachov. *ad Treutl. vol. 2. d. 20. th. 7. lit. b.* Mantie. *de conject. ult. vol. 1. 12. c. 1.* Vinn. *ad §. 2. Inst. quib. mod. testam. infir. num. 3.* & plures alii apud Muller. *l. c. lit. y.* Argil. *l. 55. ff. de test. milit. & aliarum plurium LL.* quas citat. ex ea etiam ratione; quòd et si scriptura ad talis testamenti solemnitates aut substantiam non pertineat, à fide tamen illius unice pendeat ejus probatio; adeoque ex ejus corruptione facta à testatore sufficienter constat, quòd is voluntatem suam ibi scriptam nolit amplius valere. Dissentiunt tamen aliqui, dum plus requirunt ad infirmationem illius, seu ad illationem mutata voluntatis, nimirum ut deleatur quoque in protocollo Notarii, ut Peckius *de testam. conjug. l. 1. c. 46. in fin.* Panhus. *de multat. ult. vol. c. 20. num. 7.* vel etiam, ut tali cancellationi adsint septem testes, ut Coler. *2. decis. 259. num. 6.* Brunem. *ad l. 30. c. de testam.* Aliam quoque distinctionem adducit Clar. *l. c. q. 93.* dum ait: quòd si fortè testator hujus testamenti exemplum à notario descriptum acciperet, illudque incideret vel cancellaret, se credere non sufficere hoc ad annullandum vel revocandum ipsum testamentum, pro ut idem tenere videtur de Lugo. *l. c. num. 55.* dum ait, quòd si testator haberet duo exemplaria ejusdem testamenti, uno eorum consultò rupto ab illo, non censeri & alterum revocatum, sed tanquam superfluum alterum abjecisse, si verò testator ipsum talis testamenti exemplum originale apud notarium existens cancellari faceret,